

УДК 78.07:316.74:2-4(477)"20"

DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2025-2-6>

Тетяна БУЛАХ

кандидат мистецтвознавства, професор, учений секретар ректорату КМАЕЦМ; докторант, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, вул. Лаврська, 9, м. Київ, Україна, 01015

ORCID: 0000-0002-0954-8422

Researcher ID: AAF-8038-2019

Бібліографічний опис статті: Булах, Т. (2025). Пісні прославлення в євангельських церквах України в контексті соціокультурної динаміки. *Fine Art and Culture Studies*, 2, 37–42, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-2-6>

ПІСНІ ПРОСЛАВЛЕННЯ В ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ЦЕРКВАХ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДИНАМІКИ

Мета роботи полягає у виявленні особливостей розвитку, соціофункціонального навантаження та транснаціональних впливів сучасних пісень прославлення, а також у визначенні їхньої ролі у процесах ідентифікації та духовної комунікації віруючих. Здійснено аналіз сучасних українських пісень прославлення з позиції їхньої музичної структури, інтонаційної організації, стилістичних особливостей і комунікативної функції в богослужбовому контексті. **Методологія.** Дослідження базується на міждисциплінарному підході, що поєднує методи музикознавчого аналізу, елементи соціокультурної антропології, семіотики музики та теорії релігійної комунікації. Аналіз сучасних українських пісень прославлення здійснювався із застосуванням структурно-аналітичних методів для вивчення їхньої музичної форми, ритміки, темброво-інтонаційних характеристик, а також соціокультурного аналізу для виявлення функцій цих творів у контексті релігійного життя. **Наукова новизна.** У роботі актуалізовано феномен музики прославлення як цілісної естетико-комунікативної практики у динаміці її використання у богослужіннях сучасних євангельських церков України. Акцентовано значення емоційності у релігійній комунікації, показано, що пісня виступає механізмом створення колективного досвіду через сенсорну залученість. Проаналізовано стильові та структурні особливості сучасних українських пісень прославлення, виявлено адаптивні стратегії у відповідь на глобальні музичні тренди. **Висновки.** Музика прославлення в євангельських церквах України постає як багатовимірний феномен, що поєднує текстові, музичні та тілесні виміри духовного досвіду. Її функції виходять за межі суто естетичної площини, включаючи процеси релігійної комунікації, соціальної ідентифікації та інституціоналізації етосу громади. Перспективним є подальший стильовий аналіз сучасних українських пісень прославлення, дослідження їхньої взаємодії з глобальними музичними тенденціями та виявлення специфіки локального релігійного етосу в умовах транскультурних процесів.

Ключові слова: музика прославлення, євангельські церкви України, соціокультурна динаміка, релігійна комунікація.

Tetiana BULAKH

Ph.D., Professor, Kyiv Municipal Academy of Variety and Circus Arts; Doctoral Student, National Academy of Culture and Arts Management, 9 Lavrska Str., Ukraine, 01015

ORCID: 0000-0002-0954-8422

Researcher ID: AAF-8038-2019

To cite this article: Bulakh, T. (2025). Pisni proslavlennia v yevanhelskykh tserkvakh Ukrainy v konteksti sotsiokulturnoi dynamiky. [Worship Songs in Contemporary Evangelical Churches of Ukraine in the Context of Sociocultural Dynamics]. *Fine Art and Culture Studies*, 2, 37–42, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-2-6>

WORSHIP SONGS IN CONTEMPORARY EVANGELICAL CHURCHES OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF SOCIOCULTURAL DYNAMICS

Purpose of the study. The aim of this work is to identify the peculiarities of development, social-functional significance, and transnational influences of contemporary worship songs, as well as to determine their role in the processes of identity formation and spiritual communication among believers. The analysis of contemporary Ukrainian worship songs was carried out from the perspective of their musical structure, intonational organization,

stylistic features, and communicative function within the context of worship. **Methodology.** The research is based on an interdisciplinary approach that integrates methods of musicological analysis, elements of sociocultural anthropology, music semiotics, and theories of religious communication. The analysis of contemporary Ukrainian worship songs involved the application of structural-analytical methods to study their musical form, rhythm, and timbral-intonational characteristics, as well as sociocultural analysis to identify the functions of these works within the context of religious life. **Scientific novelty.** The study actualizes the phenomenon of worship music as a holistic aesthetic and communicative practice within the dynamic context of its use in the worship services of contemporary Evangelical churches in Ukraine. The significance of embodiment in religious communication is emphasized, demonstrating that the worship song acts as a mechanism for creating collective experience through sensory engagement. The stylistic and structural features of contemporary Ukrainian worship songs are analyzed, and adaptive strategies in response to global musical trends are identified. **Conclusions.** Worship music in Evangelical churches in Ukraine emerges as a multidimensional phenomenon that integrates textual, musical, and corporeal dimensions of spiritual experience. Its functions extend beyond purely aesthetic domains, encompassing processes of religious communication, social identification, and the institutionalization of the community ethos. Further research is promising in the area of stylistic analysis of contemporary Ukrainian worship songs, exploration of their interaction with global musical trends, and the identification of the specific features of local religious ethos within the framework of transcultural processes.

Key words: worship music, evangelical churches of Ukraine, sociocultural dynamics, religious communication.

Актуальність проблеми. У контексті сучасних суспільно-релігійних трансформацій в Україні музика прославлення в євангельських, зокрема у п'ятидесятницьких, церквах набуває статусу важливого феномена як в музичній, так і в соціокультурній площині. Становлення нових музичних практик прославлення, що відзначаються емоційною виразністю, інструментальною насиченістю та адаптацією світових тенденцій популярної музики, висуває на перший план потребу в комплексному музикознавчому аналізі цього явища. На відміну від традиційних форм літургійного співу історичних протестантських конфесій, сучасне прославлення формує нові естетичні стандарти сакральної музики, модифікуючи як стилізові, так і жанрові межі духовного мистецтва. Водночас музика виступає не лише елементом богослужіння, але й активним чинником духовної комунікації та ідентифікації віруючих у глобальному християнському просторі. Дослідження музики прославлення, її особливостей, соціофункціонального навантаження та транснаціональних впливів є актуальним завданням сучасного музикознавства, оскільки дає змогу глибше зрозуміти процеси зміни музичних традицій у сфері релігійного життя України та їх взаємозв'язок із глобальними культурними тенденціями.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика історичного розвитку музики поклоніння в українських євангельських церквах у контексті суспільно-культурних трансформацій розглядається у ряді сучасних досліджень. Ольга Зосім аналізує генезис та сучасний стан протестантської пісенної

традиції в Україні, наголошуючи на її адаптації до національного контексту та впливі на загальну музичну культуру країни з детальним аналізом термінологічних аспектів сакралізації й духовної пісні. У працях Максима Мельничука та Олега Соколовського розглянуто процеси розвитку релігійного музичного мистецтва України в умовах культурних змін, із акцентом на його роль у формуванні духовної ідентичності нації. Тетяна Гусарчук та інші, аналізує індивідуалізацію жанрового архетипу духовного концерту в українській композиторській практиці, що демонструє еволюційні зрушення в сакральній музиці пострадянського періоду. У свою чергу, Анна Вишневецька досліджує стилістичні параметри духовної хорової музики сучасних харківських композиторів, висвітлюючи процеси збереження й оновлення храмової традиції співу в умовах сучасності. Аспекти функціонування музики в парадигмі церковної діяльності висвітлено у праці Джона Бізано *How to Build an Evangelical Church*, де підкреслюється важлива роль музики як інструмента зростання громади та засобу місіонерської стратегії. Окрему увагу привертають роботи Любові Серганюк та колективу авторів, які аналізують медитативні елементи в сучасній українській музиці, виявляючи тенденції до поглиблення духовного переживання в музичному мистецтві. Таким чином, існуючі дослідження окреслюють багатопланову картину розвитку української духовної музики в її історичній та сучасній проекціях, створюючи концептуальне підґрунтя для подальшого музикознавчого аналізу феномена сучасного прославлення в євангельських

церквах України. Зазначене дозволяє виокремити **Мету дослідження** – висвітлити сучасну музику прославлення євангельських церков України як новітній феномен музичного мистецтва, виявити її стилеві, структурно-семіотичні особливості та визначити роль музичного виконання у формуванні духовно-етичного простору громади в контексті сучасних соціокультурних змін.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поява та еволюція музики прославлення в українських євангельських та п'ятидесятницьких церквах тісно пов'язані з процесами релігійної лібералізації, що розпочалися після здобуття Україною незалежності у 1991 році. У перші роки незалежності релігійне середовище країни пережило інтенсивну трансформацію: поряд із відновленням діяльності традиційних протестантських громад (баптистів, євангельських християн, адвентистів), активно розвивалися нові течії, серед яких особливого значення набули п'ятидесятницькі та харизматичні рухи.

Музичне життя цих церков зазнало впливу глобальних християнських тенденцій: вже у 1990-х роках до України почали надходити записи світових лідерів прославлення, таких як Hillsong, Integrity Music, Vineyard. Багато українських церков почали перекладати й адаптувати англійські пісні, що стало початком формування нового музичного репертуару, відмінного від класичних протестантських гімнів. На відміну від традиційного літургійного співу, де домінував строгий ритм, мінімалізм інструментального супроводу (або його відсутність) і обмежена емоційна експресія, нова музика прославлення характеризувалася достатньо яскравим, сучасним інструментальним звучанням (використання клавірних, електрогітар, ударних), синкопованими ритмами, активним залученням громади до співу, а також підкресленим емоційним наповненням виконання.

Особливістю українського контексту стала органічна адаптація музичних стилів: в репертуарі часто поєднувалися елементи поп-року, сучасної поп-музики, етнічних мотивів (переважно на західних територіях). Крім того, у багатьох громадах музика прославлення стала основним каналом для духовного виховання молоді, що зумовило виникнення численних

молодіжних груп прославлення та авторських проєктів.

Хоча п'ятидесятницькі та харизматичні церкви України до кінця XX століття діяли переважно на периферії офіційного протестантизму, їхня музика прославлення поступово почала впливати на ширші верстви релігійної спільноти. Важливу роль у цьому процесі відіграли перші хвилі «музичного відродження», зокрема через переклади англійських пісень прославлення, натхнених глобальними релігійними рухами. Унаслідок цих змін американські євангелізаційні організації, зокрема Youth for Christ (McDowell 2017, с. 58), започаткували впровадження нового репертуару християнської музики. До характерних рис цієї нової музики належали доступні мелодії, сучасна мова та стиль, що робило її більш придатною для акомпанементу на гітарі або виконання гуртами прославлення, аніж на органі. У 1990-х роках під впливом закордонних місіонерських організацій, радіо- і телепередач, християнських музичних фестивалів пісні прославлення стали надзвичайно популярними серед молодіжних об'єднань, сімейних молитовних груп та на загальноцерковних заходах, включаючи літні табори й євангелізаційні кампанії. На тлі загальної відкритості до світових культурних процесів у пострадянській Україні кінця 1990-х років спостерігалось активне впровадження у церковну практику нової музики поклоніння, що розвивалася під впливом західних євангельських течій. Центральну роль у формуванні репертуару сучасної християнської музики відіграли композиції таких відомих міжнародних видавництв і музичних спільнот, як Vineyard Music, Integrity Music та австралійський рух Hillsong.

Vineyard Music зробив значний внесок у запровадження стилю «спонтанного поклоніння» в українському церковному середовищі. Уже з другої половини 1990-х років пісні Vineyard, з їхньою характерною камерною атмосферою, простими гармоніями та експресивною спрямованістю на духовний досвід, активно перекладалися на українську мову й виконувалися на молодіжних служіннях, домашніх групах і міжконфесійних конференціях.

Паралельно з цим Integrity Music, зокрема через свою серію альбомів Hosanna! Music, започаткував у середовищі українських

евангельських церков ширше розуміння концепції «хвали і поклоніння» (*praise and worship*) (Bizano, 1998, с. 115). Завдяки співпраці з місіонерськими організаціями та благодійними фондами, деякі збірки пісень, перекладені українською мовою, поширювалися безкоштовно серед церков, особливо в рамках різноманітних евангелізаційних кампаній та молодіжних заходів. Пісні таких авторів, як Дон Моен (Don Moen) чи Рон Кенолі (Ron Kenoly), стали знаковими для цілої генерації служителів поклоніння в Україні.

Водночас, особливо потужний вплив здійснила австралійська спільнота Hillsong Church. Починаючи з кінця 1990-х – початку 2000-х років, альбоми Hillsong Worship (*Shout to the Lord, By Your Side, Touching Heaven Changing Earth*) стали зразком для наслідування серед українських музичних команд. Їхня емоційна виразність, сучасний саунд, професійний підхід до аранжування та естетика масових зібрань вплинули на музичний стиль – його сучасність та на форму організації служінь поклоніння в українських евангельських громадах з акцентуацією саме на музичній складовій сучасного богослужіння.

Таким чином, кінцева стадія 1990-х років в Україні позначалася рецепцією окремих пісень та глибинним запозиченням моделей організації музичного служіння, що відповідали глобальним тенденціям розвитку евангельсько-п'ятидесятницького руху. Ці процеси сприяли формуванню в Україні нового покоління лідерів поклоніння, для яких стандарти Hillsong, Vineyard та Integrity стали орієнтирами професійної і духовної самореалізації.

Впровадження сучасної музики поклоніння не лише змінило музичний репертуар у евангельських церквах, але й призвело до зміни стилю виконання. Це, загалом, включає використання музичних інструментів і стилістичних особливостей, які нагадують сучасні популярні музичні стилі, а також, що важливіше, нове розуміння поклоніння і музики як медіаторної практики в евангельському контексті.

Музика поклоніння в контексті евангельських церков і її виконання як семіотична практика має тісний зв'язок із формуванням етосу цієї спільноти. З точки зору соціокультурних теорій, етос виступає як система цінностей, норм та символів, яка не лише формує індивідуальні

ідентичності, але й визначає духовний контекст практик поклоніння. Музика поклоніння, через свої матеріальні властивості, такі як звук, ритм, темп та інтерпретація тексту, виступає як важливий фактор у створенні чуттєвого середовища, в якому відбувається формування віри та духовного досвіду. У цьому контексті аналіз пісень евангельських церков України надає змогу глибше зрозуміти, як музика та текст взаємодіють для створення колективного досвіду, який сприяє формуванню етосу громади.

Протягом останніх десятиліть евангельські церкви України активно впроваджують сучасну музику поклоніння, використовуючи жанри, що є характерними для популярної музики, що є важливим аспектом змін у сенсорному досвіді вірян, що проявляється через нові музичні форми та інструментальні техніки.

Зокрема, пісня «Христос Воскрес, Воскрес і Я» (Віталія Христи), представлена на відкритій платформі Songbook, ілюструє ідею Бога як джерела подолання гріховності та спасіння через смерть та воскресіння Ісуса, що є основною темою християнської теології. Текст пісні виконується з використанням простого, але потужного ритмічного патерну, що підсилює сенсорний вплив пісні на слухачів. Це дозволяє створювати колективний досвід, в якому відбувається трансформація особистого розуміння спасіння через спільне виконання. Важливим є те, що музичний стиль цієї пісні використовує популярні елементи, як то електричні інструменти і сучасні ритми, що в сукупності з текстом створюють атмосферу емоційного підйому та спільного переживання, що є характерним для ідеології харизматичних спільнот. Аналогічно, пісня «Це ти придумав любов» (Yohanan – Кравчук (Луковець) Іванна) звертається до теми Божої любові, але через більш інтимну музичну форму, що виражена у повільнішому темпі та акценті на гармонії. Вона дозволяє глибше пережити текст через спокійний і медитативний характер виконання. Таке виконання створює простір для інтерналізації релігійного послання та, одночасно, підсилює емоційну складову пісні, сприяючи більш глибокому розумінню та сприйняттю божественної любові як непохитної та неоціненної.

Проте важливо також звернути увагу на пісню «Бог, добрий Бог» (ІВЦ), яка

у своїй формі поєднує швидкий темп і яскраве мелодійне оформлення, що робить її ідеальною для колективних співів у ході служби. Пісня відображає ідею Божої доброти, не лише через текст, а й завдяки музичному оформленню, яке підтримує емоційний підйом громади (мажорна тональність гармонічний ряд). Завдяки ритмічним елементам і піднесеному настрою, вона сприяє формуванню колективного етосу, де учасники служби переживають спільний досвід Божої доброти, створюючи не лише духовне, але й соціальне єднання серед віруючих.

Пісня «Він є живий» (Дарина Кочанжи) має ліричний кантиленний характер, щоб передати важливість створення стосунків з Богом, важливості віри в реальність воскресіння та Божої присутності у повсякденному житті. Її варто віднести до пісень, які використовуються на богослужінні, водночас вона безумовно відносить до християнської культури сучасного поклоніння.

Важливо наголосити, що у типовому євангельському служінні певний порядок пісень ретельно вибирається, починаючи з пісень поклоніння і хвали, переходячи до пісень покаяння або роздумів і завершуючи піснями посвяти та відданості. У цьому контексті пісні стають важливим інструментом, який дозволяє церкві виразити ідеологію громади через музичне виконання.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Музика прославлення в сучасних євангельських церквах України демонструє

складну взаємодію між музичним виконанням, ембодіцією та комунікацією ідеологічних змістів спільноти. У музикознавчому вимірі важливим є те, що значення пісень не зводиться виключно до вербального змісту текстів: саме музична форма, ритмічна організація, темброва палітра й інтонаційно-стилістичні особливості створюють додаткові рівні сенсу. Організація співу в богослужінні також виявляє принципи ритуальної структури, де повторення рефренів, акцентування окремих текстових і музичних елементів сприяє формуванню колективного досвіду ідентифікації з проголошуваними цінностями. Музика функціонує як засіб тілесного і сенсорного включення віруючих у спільну духовну подію, що підтверджує положення про важливість ембодіції у процесах релігійної комунікації. Таким чином, музика прославлення в євангельських церквах України виступає не лише як естетична практика, але й як механізм соціального структурування релігійної спільноти. Вона забезпечує артикуляцію і трансляцію етосу громади через поєднання текстуального, музичного та тілесного вимірів, що вимагає подальшого музикознавчого аналізу на перетині соціокультурних, семіотичних і музичних досліджень. Перспективними напрямками дослідження залишаються поглиблений стильовий аналіз сучасних українських пісень прославлення, вивчення їхніх адаптивних стратегій щодо глобальних музичних трендів, а також виявлення специфіки локального музично-релігійного етосу в умовах транскультурних обмінів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Антоненко М. Православна духовна музика у творчості сучасних українських композиторів: традиції і трансформації. *Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського*. 2020. № 1(46). С. 78–88. DOI: [https://doi.org/10.31318/2414-052x.1\(46\).2020.198518](https://doi.org/10.31318/2414-052x.1(46).2020.198518).
2. Булах Т. Б. Музика поклоніння як мистецько-соціологічний феномен. *Слобожанські мистецькі студії*. 2024. № 3. С. 31–34. DOI: <https://doi.org/10.32782/art/2024.3.5>.
3. Вишневецька А. Стилістичні параметри духовної хорової музики сучасних харківських композиторів. *Аспекти історичної музикології*. 2022. Вип. 28. С. 139–154. DOI: 10.34064/khnum2-28.08.
4. Зосім О. Л. Стильові особливості сучасного літургійного репертуару Римсько-католицької церкви в Україні. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури*. 2007. Вип. XVIII. С. 227–235.
5. Bizano J. *How to Build an Evangelical Church*. Nashville : Broadman, 1998. 173 p.
6. Husarchuk, T. V., Severynova, M. Y., Derevianchenko, O. O., Putiatytska, O. V., & Hnatiuk, L. A.. Spiritual concert in the work of Ukrainian composers: The processes of individualization of the genre archetype. *Linguistics and Culture Review*, 5(S4), 2021. P. 988-1003 DOI: 10.21744/lingcure.v5nS4.1776.
7. McDowell A. «Christian But Not Religious»: Being Church as Christian Hardcore Punk // *Sociology of Religion*. 2017. Vol. 79, No. 1. С. 58–77.
8. Melnychuk M., Sokolovskyi O. Religious Musical Art of Ukraine in the Conditions of Cultural Transformations. *Occasional Papers on Religion in Eastern Europe*. 2024. Vol. 44, Iss. 9, Art. 8. DOI: 10.55221/2693-2229.2556.

9. Serhaniuk L., Kazymyryv K., Maskovych T., Taran I., Bardashevskya Y. Meditative elements in contemporary Ukrainian music // *Cadernos De Educaçao Tecnologia E Sociedade*. 2024. Vol. 17(se4). С. 278–287. DOI: 10.14571/brajets.v17.nse4.278-287.

10. Songbook.app : електронна платформа сучасної музики прославлення [Електронний ресурс]. URL: <https://songbook.app/uk> (дата звернення: 25.04.2025).

11. Zosim O. Ukrainian Protestant music tradition: genesis, historical milestones, modern stage. *Cultural and Arts Studies of National Academy of Culture and Arts Management: Collective Monograph*. 2019. С. 101–116. URL: https://www.academia.edu/42163076/Ukrainian_Protestant_music_tradition_genesis_historical_milestones_modern_stage (дата звернення: 25.04.2025).

REFERENCES:

1. Antonenko, M. (2020). Pravoslavna dukhovna muzyka u tvorchosti suchasnykh ukrayinskykh kompozytoriv: tradytsiyi i transformatsiyi [Orthodox spiritual music in the works of contemporary Ukrainian composers: traditions and transformations]. *Chasopys Natsionalnoyi muzychnoyi akademiyi Ukrayiny im. P. I. Chaykovskoho*, 1(46), 78–88. [https://doi.org/10.31318/2414-052x.1\(46\).2020.198518](https://doi.org/10.31318/2414-052x.1(46).2020.198518) [in Ukrainian].

2. Bulakh, T. B. (2024). Muzyka pokloninnya yak mystetsko-sotsiolohichnyy fenomen [Worship music as an artistic and sociological phenomenon]. *Slobozhanski mystetski studiyi*, 3, 31–34. <https://doi.org/10.32782/art/2024.3.5> [in Ukrainian].

3. Vyshnevetska, A. (2022). Stylistychni parametry dukhovnoyi khorovoyi muzyky suchasnykh kharkivskykh kompozytoriv [Stylistic parameters of spiritual choral music by contemporary Kharkiv composers]. *Aspekty istorichnoyi muzykohiyi*, 28, 139–154. <https://doi.org/10.34064/khnum2-28.08> [in Ukrainian].

4. Zosim, O. L. (2007). Stylyovi osoblyvosti suchasnoho liturhiynoho repertuaru Rym'sko-katolytskoyi tserkvy v Ukrayini [Stylistic features of the modern liturgical repertoire of the Roman Catholic Church in Ukraine]. *Aktualni problemy istoriyi, teoryi ta praktyky khudozhnoyi kultury*, 18, 227–235 [in Ukrainian].

5. Bizano, J. (1998). *How to Build an Evangelical Church*. Nashville: Broadman. 173 p.

6. Husarchuk, T. V., Severynova, M. Y., Derevianchenko, O. O., Putiatytska, O. V., & Hnatiuk, L. A. (2021). Spiritual concert in the work of Ukrainian composers: The processes of individualization of the genre archetype. *Linguistics and Culture Review*, 5(S4), 988–1003. <https://doi.org/10.21744/lingcure.v5nS4.1776>

7. McDowell, A. (2017). «Christian But Not Religious»: Being Church as Christian Hardcore Punk. *Sociology of Religion*, 79(1), 58–77.

8. Melnychuk, M., & Sokolovskyi, O. (2024). Religious Musical Art of Ukraine in the Conditions of Cultural Transformations. *Occasional Papers on Religion in Eastern Europe*, 44(9), Art. 8. <https://doi.org/10.55221/2693-2229.2556>

9. Serhaniuk, L., Kazymyryv, K., Maskovych, T., Taran, I., & Bardashevskya, Y. (2024). Meditative elements in contemporary Ukrainian music. *Cadernos De Educaçao Tecnologia E Sociedade*, 17(se4), 278–287. <https://doi.org/10.14571/brajets.v17.nse4.278-287>

10. Songbook.app: електронна платформа сучасної музики прославлення [Electronic platform of contemporary worship music] [Electronic resource]. Retrieved from <https://songbook.app/uk> [Accessed: 25.04.2025] [in Ukrainian].

11. Zosim, O. (2019). Ukrainian Protestant music tradition: genesis, historical milestones, modern stage. *Cultural and Arts Studies of National Academy of Culture and Arts Management: Collective Monograph*, 101–116. Retrieved from https://www.academia.edu/42163076/Ukrainian_Protestant_music_tradition_genesis_historical_milestones_modern_stage [Accessed: 25.04.2025].